1 Alp(LK) 2043 e

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price $1.50 2009.04.08 Nr. 13 (3136)

Linksmų Velykų švenčių, puikios nuotaikos mūsų savaitraščio skaitytojams ir visiems mieliems tautiečiams plačiame pasaulyje linki "Mūsų Pastogės" Redakcija ir Administracija.

Juozas Almis
Jūragis

PRISIKĖLIMAS

Visoje Žemėj Prisikėlimas!
Pavasario gaudžia vėjai!
Dunda dangaus skliautai
Ir staiga pajunti,
Kad dvasioje vėl atjaunėjai...

Prisikėlimas
Stebuklingas, gražus –
Amžinai nepražus
Jo jėga, ta gyvybės verdenė.
Jis širdin pasibels,
Sielą skaidrins ir kels
Kūdikėliui ir nokstančiam seniui.

Tad, brangieji, ir jūs
Šiltas vėjas kai pūs,
Kai margutį paritinsit margą,
Pasijuskit jauni,
Šventės ūpo vilny
Paskandinkite rūpestį, vargą...

O pasaulis gražus
Koks jau buvo toks bus,
Pagražės tik Velykų šventėj.
Būsi toks, koks buvai,
Kai žydėjo klevai,
Kai norėjai per amžius gyventi...

1967.03.20

Algimantas Kabaila – Lietuvos įvykių apžvalga

Kandidatai į LR Prezidentus

Tėvynės Sąjungos ir Krikščionių Demokratų remiamos, Dalios Grybauskaitės rinkimų štabo atstovai Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) įteikė 36,025 piliečių parašus, remiančius jos dalyvavimą Lietuvos Prezidento rinkimuose. Tam, kad taptų kandidatu į šalies vadovus, reikia surinkti 20,000 parašų.

36,981 parašą antradienį VRK įteikė pretendentas tapti kandidatu Prezidento rinkimuose Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) lyderis, Seimo narys Valdemaras Tomaševskis. Tai kol kas didžiausias parašų skaičius tarp pretendentų. "Džiugu, kad man pavyko surinkti daugiausiai parašų iš visų pretendentų", - sakė jis.

Siekiantis dalyvauti rinkimuose atsargos brigados generolas Česlovas Jezerskas yra įteikęs VRK 27,096 parašus. Darbo partijos kandidatė į LR Prezidento postą Loreta Graužinienė VRK įteikė 33,575 jos dalyvavimą rinkimuose remiančių piliečių parašus.

Pirmasis parašus yra įteikęs partijos Tvarka ir teisingumas iškeltas parlamentaras Valentinas Mazuronis. Jis surinko 25,033 parašus. Tačiau praėjusį penktadienį V. Mazuronis atnešė į VRK dar papildomai surinktus parašus – 9,461.

Lietuvos Prezidento posto siekiantis Socialdemokratų partijos pirmininkas parlamentaras Algirdas Butkevičius VRK įteikė 32,417 rinkėjų parašų, remiančių jo dalyvavimą rinkimuose.

Visi pretendentai lapus turi grąžinti iki balandžio 2 dienos. Oficialiai kandidatų sąrašas bus paskelbtas balandžio 17 dieną, likus mėnesiui iki Prezidento rinkimų pirmojo rato. Prezidento rinkimuose šiuo metu dalyvauja 14 kandidatų.

Šiuolaikinis fašizmo veidas

Šia nutylima tema 2009-03-26 "Bernardinuose" rašo Dainius Žalimas. Tai pradžia ciklo – "Putiniškojo" režimo nusikaltimai Čečėnijoje. Deja, Vakaruose apie tai norima mandagiai nutylėti, tačiau Europos Žmogaus Teisių Teisme paviešinti faktai pribološkia. Štai kelios ištraukos – cituojame:

"Žinoma, svarbiausias "putiniškojo" režimo ir fašizmo panašumas yra revanšistinė, antidemokratinė, didžiavalstybinė ("deržavinė" imperinė) ir nacionalistinė ideologija, šios ideologijos vardan ir daromi toliau nagrinėjami nusikaltimai. Jie nagrinėjami rengiamoje lietuvių ir anglų kalbomis publikuoti studijoje "Antrasis Rusijos karas prieš Čečėniją Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijoje: žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimų analizė". Esu šios studijos vadovas ir bendraautoris, medžiagą šiai studijai taip pat rengė ir analizavo dvi VU Teisės fakulteto doktorantės, "Bernardinuose" numatoma skelbti šios studijos ištraukas, stengiantis jas pateikti ne tiek akademiniu, kiek populiariu ir visuomenei prieinamu stiliumi. Neperdirbta ir originali šios studijos versija pasirodys antrojoje šių metų pusėje.

Paskelbti populiariąją šios studijos versiją paskatino keli įvykiai ir priežastys.

Pirma, praėjusių metų Rusijos agresija prieš Gruziją, kuri dažnai buvo vaizduojama taip, tarsi ne Rusija, o Gruzija buvo agresorė, pasakojant dabar jau galutinai subliuškusį mitą apie gruzinų vykdytą osetinų ir abchazų genocidą. Manyčiau, kad šio įžanginio žodžio pradžioje trumpai išvardyti toliau nagrinėjamų bylų faktai ir toliau pateikiamos studijos ištraukos kuo puikiausiai iliustruoja, kad žvėriškumai ir

Nukelta į 2 psl.

Brangūs broliai ir seserys Kristuje,

„Štai kryžiaus medis, ant kurio kabojo pasaulio atpirkėjas, ateikite, pagarbinkime jį!"
(Didžiojo Penktadienio liturgija, Romos Mišiolas, psl. 191)

"Mat žodis apie kryžių tiems, kurie eina į pražūtį, yra kvailystė," rašo Šv. Paulius, "o mums, einantiems į išganymą, jis yra Dievo galybė" (1 Kor 1:18). Evangelijų pagrindinis pamokymas apie išganymą nėra vienkartinis, kuris įvyko Jeruzalėje prieš 2000 metų per Jėzaus nukryžiavimą ir prisikėlimą. Dievo mums pasiūlytas išganymas rėmėsi "ne žmonių išmintimi, bet Dievo galybe" (1 Kor 2:5) visiems tikintiems per visus amžius.

2009 metai yra ypatingi lietuviams visame pasaulyje švenčiant Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmetį. Kartu minime lotyniškosios krikščionybės pirmuosius žingsnius Lietuvoje. Vokiečių rašytiniame šaltinyje – Kvedlinburgo analuose paminėta šventojo Brunono Bonifaco Kverfurtiečio evangelizacija Lietuvoje 1009 m. Ši evangelizacija Lietuvoje nebuvo vienakartinė, o įrodo gausius Dievo palaiminimus mūsų tautai, perduotus per kartų kartas.

Švenčiant Lietuvos vardo tūkstantmetinį jubiliejų savo parapijose, misijose, lituanistinėse mokyklose, vasaros jaunimo stovyklose ir lietuvių bendruomenėse, mums suteikiama proga liudyti bei įvertinti mūsų tautos krikščionišką paveldą, mūsų lietuviškos tapatybės dalį. Šio antro tūkstantmečio pradžioje, prisiminkime Šventojo Tėvo Benedikto XVI pamokymą, išreikštą 80-jame Pasaulio misijų sekmadienį: „tebūna jums naudinga proga vis geriau suvokti, kad liudyti meilę, misijos sielą, privalu visiems. Tarnavimas Evangelijai netur būti pavienio asmens nuotykis, tai laikytina bendra kiekvienos bendruomenės pareiga."

"Malonė ir ramybė jums nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, kuris atidavė save už mūsų nuodėmes, kad nuo dabartinio blogo amžiaus išgelbėtų mus pagal mūsų Dievo ir Tėvo valią. Jam šlovė per amžių amžius! Amen." (Gal 1:3-4, 4b-5)

Jėzaus kryžius išreiškia Dievo begalinę meilę žmogui. Tai meilė, kuri nelieka ant kryžiaus, bet yra įgyvendinta per Kristaus prisikėlimą.

Šv. Velykų džiaugsmas ir viltis telaimina jūsų šeimas ir visas lietuvių parapijų bei misijų bendruomenes. Sveikinu visus Šv. Velykų aleliuja!

Prelatas **Edmundas Putrimas**
Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai

Knyga apie Kazį Lozoraitį

(ELTA). Užsienio reikalų ministerijoje buvo pristatyta knyga "Diplomatas par excellence: Kazys Lozoraitis". "Tai knyga ne tik apie žymų diplomatą ir visuomenės veikėją Kazį Lozoraitį, tai knyga apie visą iškilią Lozoraičių šeimą", - tardamas įžanginį žodį pažymėjo užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Vienos žymiausių Lietuvos XX a. šeimų atstovo ambasadoriaus K. Lozoraičio (1929-2007) atminimui skirtą knygą sudaro dvi dalys. Pirmojoje – jo paties interviu, pasakojantys apie gyvenimą Lietuvoje bei Italijoje, šeimą, draugus bei nedraugus, Lietuvos atstovybės prie Šventojo Sosto istoriją, diplomatijos "virtuvę". Antrojoje dalyje – K. Lozoraičio giminių ir bičiulių pateikti epizodai, nušviečiantys jo profesinę karjerą ir asmenybės bruožus.

Tekstus papildo iliustracinė medžiaga – per šimtą fotografijų iš Lozoraičių šeimos, taip pat kitų asmenų archyvų. Knyga skirta besidomintiems XX amžiaus Lietuvos istorija, jos iškiliais veikėjais ir visiems, mėgstantiems biografijos bei memuarų žanrus. Knygos leidimą rėmė Užsienio reikalų ministerija. ❑

Vytautas Patašius

Trumpai iš visur

♦ Kovo 25 d. Afganistane australų kariai susekė ir apsupo Taliban kovotojų dalinį, jų tarpe Mullah Abdul Bari, pagarsėjusį bombų gamintoją, kontroliavusį savižudžių teroristų veiksmus bei apmokiusį užsieniečius kovotojus. Nuo Bari gamybos bombos prieš tris dienas buvo žuvęs australas seržantas Brett Till, o anksčiau trys australai kariai. Mullah Abdul Bari žuvo nuo raketų apšaudymo, australams pašaukus pagalbos sraigtasparnius.

♦ Kovo 28 d. Dubai rezidenciniame rajone buvo iš pasalų nušautas Selim Jamadajev, buvęs čečėnų lyderis, Rusijos remiamo Čečėnijos prezidento Ramzan Kadyrov varžovas. Jo brolis Ruslan buvo nušautas prieš 6 mėnesius Maskvoje prie pat D. Britanijos ambasados. Per praeitus 3 mėnesius Istambule buvo nušauti dar trys Razman Kadyrov varžovai, o dar vienas Vienoje. Įtariama, kad Rusijos slaptosios tarnybos padeda Kudyrovui likviduoti konkurentus.

♦ Kovo 28 d. Caleta Quele vietovėje, Čilės pietuose, buvo rasti apie 1500 negyvų pingvinų. Dar nenustatyta jų mirties priežastis.

♦ Kovo 28 d. referendume Mayotte salos gyventojai pasisakė už visišką įsijungimą į Prancūzijos respubliką, kaip 101 -masis jos departamentas.
Ši sala yra prie pat Madagaskaro Indijos vandenyne. Ji turi virš 200,000 gyventojų, beveik visi musulmonai. Pilnai integravę į Prancūzijos sudėtį, jie sulauks didelės finansinės paramos, bet turės atsisakyti nuo poligamijos.
Numatyta, kad jų įsijungimas bus palaipsnis, užtruks 25 metus.

♦ Kovo 29 d. Viduržemio jūroje per audrą netoli Libijos krantų paskendo laivas su 257 nelegaliais imigrantais. Išsigelbėjo tik 23 žmonės, kiti paskendo.

♦ Kovo 30 d. Lahore mieste Pakistane apie 10 gerai ginkluotų teroristų užpuolė policijos akademiją. Apšaudę ir granatomis apmėtę policijos mokinius parado aikštėje, jie užėmė akademijos pastatą, paimdami daug įkaitų. Akademiją apsupo Pakistano specialūs kariniai daliniai. Po 8 valandų apsupimo, 15 minučių intensyviu puolimu teroristai buvo įveikti. Iš viso žuvo 8 policininkai, 2 civiliai ir 8 teroristai, 95 žmonės sužeisti. Keli teroristai paimti neleisvėn.
Pakistano Taliban vadovai žada nuolat vykdyti tokius puolimus, kol Pakistano vyriausybė bendradarbiaus su JAV.

♦ Kovo 31 dieną buvo sudarytas ir balandžio 1 dieną prisaikdintas pareigose naujas Izraelio ministrų kabinetas. Dešiniųjų partijų ir darbiečių koalicija užtikrino 69 balsų paramą 120 narių Izraelio parlamente. Likud lyderis Benjamin Natanyahu yra ministras pirmininkas, darbietis Ehud Barak lieka gynybos ministru.
Svarbus užsienio reikalų ministro postas teko kraštutinių dešiniųjų partijos "Mūsų namai" vadovui Avigdor Lieberman.

♦ Sprogusi bomba paliko didžiulę skylę garsioje Lenino statuloje, aikštėje prie Suomijos stoties St. Petersburg mieste Rusijoje.

♦ Balandžio 1 dieną Londono miesto centre apie 4000 žmonių minia demonstravo *prieš valstybių galvas, susirinkusias į* G20 konferenciją. Demonstracijos išvirto riaušėmis, daužyti bankų langai. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

genocidas tebelieka Rusijos ginkluotųjų pajėgų vizitine kortele, kuri nė kiek nepasikeitė nuo tų laikų, kai panašias scenas regėjo ir patyrė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių gyventojai.

Antra, tikiuosi, kad ši studija padės atsikratyti iliuzijų, jog "putiniškasis" režimas yra švelnesnis už buvusį totalitarinį komunistinį režimą. Jis tokiomis pačiomis priemonėmis smaugia tautas, siekiančias išsivaduoti iš imperijos kalėjimo, ir jei tik galėtų, taip pat kraugeriškai prismaugtų ir tas tautas, kurios jau išsivadavo, tad nereikėtų turėti iliuzijų, kad tas režimas susitaikė su negrįžtamu Baltijos šalių praradimu.

Trečia, gal sužinojus apie toliau pateikiamus kruvinų nusikaltimų faktus mūsų šalies, NATO ir ES sąjungininkų politikai, kariškiai bei kitokie pareigūnai nors sekundę pagalvos, ar jie nespaudžia rankos kuriam nors iš aprašytų istorijų herojų, ar nebučiuoja atsakingo už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus Rusijos pareigūno. Gal tada tie rankų paspaudimai ir pasibučiavimai nebebus tokie tvirti ir meilūs. Gal tada, prieš sveikinant Rusiją su jos armijos diena vasario 23-iąją, bus proga prisiminti, kad ši diena taip pat yra čečėnų tautos genocido diena, kai ši "šlovingoji ir nenugalimoji" raudonoji armija įvykdė "kovinę" operaciją išveždama visus čečėnus 1944-aisiais į tremtį, o negalinčius važiuoti – sunaikindama vietoje ir sudegindama juos gyvus taip kaip Klepočiuose ar Pirčiupiuose. Nors, tiesą sakant, turiu mažai vilties, kad taip bus. Pateikiama medžiaga iš esmės yra visiems prieinama, tik ne visi nori apie ją girdėti."

Premjeras švarins Lietuvos gamtą

Andrius Kubilius užsiregistravo dalyvauti gamtos švarinimo akcijoje "Darom 2009". Prie akcijos raginamos prisidėti ir valstybės institucijos.

"Atšilęs oras ir pavasarėjanti gamta kaip ir kasmet itin akivaizdžiai parodo mūsų ekologinės kultūros lygį ir ragina didesnį dėmesį skirti aplinkos tvarkymui. Vyriausybė palaiko tarptautinės, taip pat ir Lietuvoje vyksiančios talkos "Darom 2009" iniciatyvą. Ja siekiama ne tik surinkti kuo daugiau šiukšlių, sutvarkyti miškus, parkus, kitas viešąsias erdves, bet ir puoselėti primirštą bendruomeniškumą", – rašoma laiške.

Premjeras ragina Vyriausybės atstovus apskrityse, Apskričių viršininkų administracijas ir kitas institucijas, galinčias prisidėti prie visuotinės švarinimosi akcijos, paremti iniciatyvą ir padėti talkos "Darom 2009" organizatoriams. "Visus, neabejingus savo žemei, balandžio 18-ąją kviečiu burtis ir aktyviai prisidėti prie visuotinės talkos rengėjų organizuojamų aplinkos tvarkymo ir švarinimo darbų. Talka – sena lietuvių tradicija, kurią verta gaivinti ir puoselėti. Imkim ir darykim!", – kviečia Premjeras A. Kubilius.

Pagalbos prašymai rodo politinę negalią

Eurokomisarė Dalia Grybauskaitė patarė Lietuvos valdžiai pačiai tvarkytis su ekonominiu nuosmukiu ir neskubėti žvalgytis finansinės pagalbos iš Tarptautinio Valiutos Fondo (TVF). Anot jos, į TVF paramos besikreipiančių šalių vadovai demonstruoja politinę impotenciją.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGITIC ir "Bernardinai".

ŽVILGSNIS

Ką sako Dalia Grybauskaitė?

*Eurokomisarė ir kandidatė į Prezidento postą **Dalia Grybauskaitė** išskirtiniame interviu atsakė į naujienų portalo **15min.lt** skaitytojų klausimus. Pokalbį redagavo žurnalistė **Inga Popovaitė**. Spausdiname ištraukas.* ***Red.***

Skaitytojas Kęstutis: Kaip Jūs sieksite pataisyti padėtį? Ar tik būsite Prezidente, kuri neturi jokių galių?

Konstitucijoje numatytų galių pakanka aktyvesnei veiklai ir aktyvesniam Prezidento vaidmeniui. Tikiu, kad žinios ir patirtis leis man šias galias išnaudoti efektyviai. Sutelkti šalies protus, pastangas, ekonominį potencialą ekonomikos problemų sprendimui ir ūkio gaivinimui – toks būtų mano prioritetas šiuo sunkmečio laikotarpiu. Pirmiausiai, tai būtų teisinės priemonės, leidžiančios pagerinti verslo aplinką: skaidresni teismai, korupcijos išgyvendinimas, lankstesnė ir efektyvesnė biurokratinė sistema – permainos, leidžiančios sukurti patogesnę aplinką verslui.

Skaitytojas A: Pagrindinė Prezidento atsakomybė – užsienio politika. Kokius jos prioritetus matote?

Svarbiausias užsienio politikos kriterijus – visuomenės interesas. Turime pragmatiškai ginti šalies interesus, kartu *išlaikydami* tvirtą vertybinį stuburą, nacionalinį orumą ir pagarbą kaimynams. Užsienio politikoje pasigendu pusiausvyros. Siekiame, o tai nėra blogai, lyderystės Rytuose, bet dažnai negebame rasti sąjungininkų Europos Sąjungoje (ES). Džiaugiamės savo ambicija būti regiono lyderiais santykiuose su buvusiomis SSRS valstybėmis, bet kol kas neįstengiame veiksmingiau bendrauti ten, kur taip veržėmės – tarp ES senbuvių. Turime išlaikyti Rytų politikos tęstinumą, bet kartu privalome būti aktyvesni Vakaruose.

Skaitytojas Rimas: Kokia yra Jūsų nuomonė dėl Lietuvos valstybės biudžeto švaistymo?

Kiekvienas mokesčių mokėtojų litas turi būti išleistas apdairiai ir efektyviai. Kad tai užtikrintume, turime stiprinti valstybės finansų kontrolės sistemą. Atsakomybė už švaistymą ar netgi nepakankamai apdairų biudžeto lėšų panaudojimą turi būti griežta bei neišvengiama. Tai taikytina kalbant ir apie valstybės, ir apie savivaldybės biudžetus.

Skaitytojas Pranas: Ko Jūs imsitės, kad apgintumėte labiausiai pažeidžiamą gyventojų sluoksnį? Ką manot dėl pensinio amžiaus prailginimo?

Valstybė privalo padėti tiems, kam sunkiausia. Tai – valstybės pamatinė funkcija. Todėl, net ir kalbėdama apie valstybės lėšų taupymą, išlaidų mažinimą, visada pabrėžiu: tai turi būti daroma apsaugant labiausiai pažeidžiamus visuomenės narius. Dabartinė Vyriausybė padarė klaidų apmokestindama smulkųjį verslą. Dabar tos klaidos taisomos. Tačiau jų galėjo nebūti, jei priimant sprendimus būtų atliktas apdairus išankstinis jų poveikio įvertinimas. Todėl siekčiau, kad bet kuris ekonominis valdžios sprendimas būtų pagrįstas išankstine poveikio analize. Atliekant tokią analizę skaičiuoti reikėtų ne tik prognozuojamas biudžeto pajamas, bet ir jų poveikį verslui, darbo vietoms, žmonėms.

Skaitytojas B: Kas pasikeis Lietuvoje Jums tapus Prezidente?

Sieksiu, kad Lietuvoje atsirastų daugiau skaidrumo, pasitikėjimo savimi ir tikėjimo savo valstybe, kad piliečių solidarumas taptų realiu valstybės gyvenimo principu. Stengsiuosi, kad Lietuva taptų saugia valstybe. Kalbu apie saugumą plačiąja prasme – moralinį, ekonominį, socialinį, fizinį, ekologinį.

Skaitytojas Andrius: Kodėl iškeistumėte žymiai didesnę eurokomisarės algą į Prezidento atlyginimą?

Taip suprantu atsakomybę savo šaliai. Tai, ką matau, girdžiu, jaučiu savo valstybėje – liūdina ir skaudina, noriu, kad Lietuva būtų kitokia. Tikiu, kad permainos įmanomos, aktyviai prisidėsiu, kad jos įvyktų. Mano pilietinė pareiga – ne sielotis ir piktintis, o dirbti ir keisti. Man pinigai nėra svarbiausias aspektas.

Skaitytoja Ramunė: kaip į Jūsų kandidatavimą žiūri kolegos iš Europos Komisijos?

Ne vienas Komisijos narys yra dalyvavęs ar ketina dalyvauti politiniuose rinkimuose, todėl mano sprendimas nieko nestebina. Tačiau, kiek žinau, esu pirmoji, kuri dalyauja prezidento rinkimuose. Kiti Komisarai mane palaiko ir žadėjo, jog atvyks į inauguraciją, jei laimėsiu.

Skaitytojas Juozas: Kokia Jūsų pozicija LEO LT atžvilgiu?

Po Konstitucinio Teismo sprendimo tapo aišku, kad bendrovė kurta nesilaikant pagrindinio įstatymo. Nėra jokių garantijų, kad ji gali atlikti uždavinį, kuriam ir buvo kurta – pastatyti naują atominę jėgainę. Turi būti keičiamas bendrovės valdymas: jis turi priklausyti nuo valstybės, o ne nuo grupinių interesų. Galiausiai reikės nutarti, ar toks darinys, koks jis yra šiandien, apskritai yra reikalingas. Tačiau svarbiausia – ne sprendimas dėl LEO LT, o principiniai uždaviniai energetikos sektoriuje, t.y. Baltijos šalių rinkos sukūrimas, gamybos ir perdavimo atskyrimas bei sektoriaus demonopolizavimas. ❑

Parodys M. Mažvydo Katekizmo originalą

Vilniaus universiteto (VU) 430-ojo jubiliejaus proga VU bibliotekos Pranciškaus Smuglevičiaus salėje bus eksponuojamas vienintelis Lietuvoje pirmosios lietuviškos knygos – Martyno Mažvydo Katekizmo originalas. Seniausia ir didžiausia Lietuvos aukštoji mokykla – Vilniaus universitetas šių metų balandžio 1 dieną minės 430-ąsias įsteigimo metines. Senas tradicijas ir turtingą paveldą turinčioje VU bibliotekoje tarp kitų vertingiausių lituanistikos leidinių yra saugoma pirmoji knyga lietuvių kalba – M. Mažvydo "Katekizmo prasti žodžiai..." ("Catechismusa prasty szadei..."), išleista Karaliaučiuje 1547 metais.

Iš viso buvo išspausdinta apie 200 šios knygos egzempliorių, tačiau dabar yra žinomi tik du šios reikšmingiausios lietuviškajai raštijai knygos egzemplioriai pasaulyje. Jie saugomi Vilniaus ir Torūnės (Lenkija) universitetų bibliotekose. Vilniaus universiteto bibliotekos egzemplioriaus 1957 m. mainais buvo gautas iš Odesos (Ukraina) M. Gorkio mokslinės bibliotekos.

Mažvydo Katekizme užfiksuota senoji lietuvių kalba, kuri dėl savo archaiškumo ir giminingumo su sanskritu itin reikšminga indoeuropeistikos tyrinėjimams, ypač – lyginamajai kalbotyrai. Pirmosios knygos lietuvių kalba išleidimas padarė didžiulį postūmį tolesniam bendrinės lietuvių kalbos populiarinimui, jos raidai bei išlikimui. Su Mažvydo Katekizmu ėmė kurtis ir plėtotis lietuvių literatūrinė kalba. ❑

Tomas Vaisieta ir "Pasikalbėjimas su Lietuva"

Aida Zastarskytė – Abromas

Australijos lietuviai turėjo puikią galimybę iš arčiau susipažinti su Lietuvoje gerai žinomu aktoriumi, Vytauto Didžiojo ordino kavalieriumi Tomu Vaisieta. Tai buvo ne tik pažintis su aktoriumi, bet ir proga pamatyti jo monospektaklį "Pasikalbėjimas su Lietuva". Šios kompozicijos autorius ir atlikėjas pats Tomas Vaisieta. Galimybę susitikti su aktoriumi mums suteikė praėjusios kadencijos ALB Krašto Valdyba, kuri sudarė projektą Lietuvos Tūkstanmečio sukakčiai paminėti. Kovo mėnesį aktorius aplankė didžiuosius Australijos miestus Melbourną, Adelaidę, Canberrą, ir Sydnėjų.

Kovo 29 d. aktorius Tomas Vaisieta su savo programa pasirodė Sydnėjaus Lietuvių Klube. ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdybos pirmininkė Albina Liutackienė pristatė aktorių ir jo monospektaklį. Scenoje išvydome aukštą, tvirtą kaip lietuviškas

Tomas Vaisieta kaip karalius Mindaugas.

ąžuolas aktorių, rankoje laikantį simbolinę Lietuvą. "Toli, toli, yra šalis, tokia graži, kokia ir sapne nesivaidena...", - kalbėjo aktorius savo dainingu balsu.

Po monospektaklio aktoriui netrūko Sydnėjaus ponių dėmesio.

Kompozicijoje "Pasikalbėjimas su Lietuva" aktorius panaudojo lietuvių poetų ir prozos klasikų kūrinius. Tai buvo nuostabi proga pasiklausyti gerai žinomų lietuvių autorių kūrinių ištraukas ir grožėtis Tomo Vaisietos sodriu, *aiškiu, ir aksominiu* balsu. Balsu, kuris dešimtmečius skamba Lietuvos teatro scenoje, radijuje. Tai balsas, kurį gali atpažinti iš tūkstančio. Aktorius savo balso intonacija ir tembru užbūrė ne vieną klausytoją, o kai kam ir ašarą išspaudė. Juk kalbėjo apie Lietuvą!

Klausausi ir kaip sulėtinto filmo juostoje keliauju iš vieno istorinio etapo į kitą, o mintyse kartoju mokykloje išmoktas lietuvių klasikų ištraukas. Štai J.Marcinkevičiaus Mindaugas, suvienijęs Lietuvą, ir viską daręs "..tik tai dėl jos, dėl Lietuvos", štai ir Vytautas Didysis, ir pagaliau daktaras Vincas Kudirka, sakęs: "Vardan tos Lietuvos, vienybė težydi". O štai, lietuvių literatūros ąžuolas Kristijonas Donelaitis ir jo būrai, Antanas Baranauskas ir "Anykščių šilelis". Aktoriaus Tomo balso jėga girdžiu šilelio gyventojų balsus, jaučiu pievų kvapą. Kaip gali nesidžiaugti, kai girdi aktorių, kuris savo balsu geba taip tikroviškai perduoti tai, kas buvo parašyta prieš kelioliką dešimtmečių.

Po trumputės pertraukos, sugrįžome į antrąją spektaklio dalį. Tai buvo literatūrinė ekskursija po Lietuvos regionus. Įspūdingai paskaityta ištrauka iš Butkų Juzės pasakojimų apie žemaičių stiprybę. Susikaupę išklausome piršlybų momentą iš rašytojo Petro Cvirkos romano "Frank Kruk", kuri ne vienam klausytojui sukėlė linksmo juoko. Išgirdome šiuolaikinio žurnalisto ir publicisto Romo Sadausko romano "Raibas gyvenimėlis" ištraukas.

Aktorius programą užbaigė Lietuvių literatūros lakštingalos Salomėjos Nėries eilėraščiu, parašytu pagal M.K.Čiurlionio paveikslą "Draugystė".

Vienas iš klausytojų po kompozicijos sakė aktoriui: "klausiausi jūsų ir verkiau, po to juokiausi ir vėl verkiau". Kai aktoriaus balsas pasiekia klausytojų širdis ir jausmus, tai pats geriausias jo darbo įvertinimas.

Antroje dalyje aktoriui talkino Sydnėjaus merginų folkloro grupė "Atspindys". Lietuviškos autentiškos dainos ir godos pakerėjo aktorių. Jis džiaugėsi, kad Australijos lietuviai jam pateikia staigmenas. Jis sužavėtas ansamblio "Atspindys" merginų dainomis. Jam buvo malonu, jog toli nuo Lietuvos nėra pamirštos lietuviškos dainos ir apgailestavo, kad Lietuvoje jaunimas daugiau žavisi anglikonizmu. Aktorius Tomas Vaisieta padėkojo Australijos lietuviams už svetingumą, pasidžiaugė gražiais Australijos vaizdais ir sakė, kad Sydnėjuje jis yra gerų Jadvygos Dambrauskienės rankų priežiūroje.

Nenorėjome skirstytis po spektaklio, tiesiog norėjosi dar pabūti ir pasikalbėti su aktoriumi. Sydnėjaus Apylinkės Valdybos pirmininkė Albina Liutackienė širdingai padėkojo aktoriui, įteikė prisiminimui dovanėlę ir, kaip nujausdama mūsų norus, visus pakvietė draugiškoje aplinkoje pabendrauti su Tomu Vaisieta. Kaip buvo smagu kartu su aktoriumi išgerti taurę vyno ir pasakyti iki pasimatymo Lietuvoje!

Aktorius Tomas Vaisieta (centre) su "Atspindžio" dainininkėmis, iš kairės: Virginija Cox, Marina Taylor, Linda Beliūnaitė - Wollasten, Kristina Virgeningaitė ir Kristina Rupšienė.

Aktorius Tomas Vaisieta Canberroje

Liudas Budzinauskas

Susipažinimas su iš Lietuvos atvykusiu aktoriumi Tomu Vaisieta įvyko kovo 26 dieną Lietuvių Būstinėje. Atvykęs pusvalandžiu anksčiau, radau besidarbuojančią darbščiąją bitelę – Canberros Liet. Bendruomenės Sąjungos Valdybos renginių koordinatorę Barbarą Šilinis: kėdės jau sustatytos, ant staliukų lengvi užkandžiai su gėrimais padėti, o Birutės gražios darželio gėlės suteikė jaukumo. Netrukus, lydimas Sigitos, pasirodė ir mūsų laukiamas svečias. Tarp vietinių tautiečių ir svečio užsimezgė kalbos. Sužinojom, kad svečias kilimo dzūkas, kad jo teviškė Perloja, kad jis nuoširdus ir didelis patriotas. Iš jo padeklamuotų eilėraščių ir padainuotų dainų buvo matyti, kad jis labai gabus aktorius. Šilti pokalbiai su mielu svečiu tęsėsi keletą valandų.

Aktoriaus monospektaklis "Pasikalbėjimas su Lietuva" įvyko kovo 28 dieną Canberra Klubo salėje. Susirinko apie 30 klausytojų. Canberros Liet. Bendruomenės Sąjungos Valdybos sekretorė Sigita Gailiūnaitė, supažindinusi klausytojus su šios dienos programa, pakvietė aktorių į salę. Iškilmingai atrodė Tomas Vaisieta, apsivilkęs tamsiai rudos spalvos karališkais rūbais ir rankoje laikydamas simbolinę, medinę "Lietuvos" skulptūrėlę. Jo išvaizda man priminė senovės lietuvių krivių krivaičio įvaizdį.

Pirmoje dalyje aktorius Tomas Vaisieta labai sumaniai pradėjo nuo žinomų lietuvių klasikų poetų ir prozininkų kūrybos, sujungdamas ją su šių dienų poetų kūryba. Poetų žodžiais jis kvietė mylėti savo kalbą, dainą, savo Tėvynę, gyrė jos grožį, vaizdžiai pasakojo apie Lietuvos mišką, lyg pats tuo metu miške stovėtų. Jis švilpesiu sugebėjo pamėgdžioti įvairių paukščių čiulbėjimą, su meile papasakojo istoriją apie visų galingiausią Lietuvos paukštį – arų arą. "Mirė aras laisvės netekęs ir tečino žmonės, kad aras laisvas gimęs, laisvas augęs ir narve moka laisvai mirti, ir žmonių vergas niekada nebus". Pagalvojau, kad ir mūsų Lietuvėlė 50 metų buvo uždaryta komunistiniame narve...

Toliau aktorius, lyg karalius Mindaugas, kenčia dvejodamas, ar sugebės surinkti Lietuvą. "Dievai ne jungia, bet skiria žmones, aš visus sujungti noriu, reikės tik vieno Dievo. Norėčiau, kad jis būtų Lietuva". Tuo pačiu aktorius vėl prisimena bolševizmą, Vorkutą, partizanus, gimtąją kalbą ir meilę savo kraštui. "Mane išaugino lietuvė ir lygumos. Tau ačiū tėvyne, kad gyvas, ačiu, kad čia numirsiu. Nusilenk savo kraštui, nusilenk savo tėvynei". Tai mūsų laikų šauklio Tomo Vaisietos širdin smingantys žodžiai. Pirmoji dalis baigėsi Vinco Kudirkos sukurto Lietuvos Him-no žodžiais.

Po pertraukos aktorius pradėjo kelionę per Lietuvos regionus. Pradėjo nuo Mažosios Lietuvos, cituodamas Kristijono Donelaičio "Metus". Pasiekęs Žemaitiją, lyg Butkaus Juzė tarmiškai kalbėjo apie žemaičių stiprybę. Prajuokino papasakodamas, kaip zemaitis buvo "tris dėinas pakorts ir prašė užiest, o jegu dar tris dėinas, tai būt nuspruoges".

Nukeliavęs į Aukštaitiją, aukštaičių tarme papasakojo apie senoviškas piršlybas iš Petro Cvirkos knygos "Frank Kruk" ir perdavė vysk. Antano Baranausko "Girtuoklių sueiga". Pagaliau Tomas Vaisieta pasiekė savo tėviškę – Dzūkiją ir dzūkų tarme papasakojo istoriją iš Romo Sadausko knygos "Raibas gyvenimėlis" apie Mociejaus tris pacias (pačias), kuri visiems sukėlė gardaus juoko. Ir paskutinis jo kelionės regionas buvo Suvalkija. Pabaigoje padeklamavo Justino Marcinkevičiaus eilėraštį "Vilnius" ir Salomėjos Nėries eilėraštį "Draugystė"

Aktorius Tomas Vaisieta (dešinėje) kalbasi su Canberros lietuviais.

Sigita Gailiūnaitė lietuvių bendruomenės vardu padėkojo aktoriui Tomui Vaisietai ir įteikė dovanėlę. Prie Barbaros Šilinis suorganizuotų užkandžių dar ilgokai dalinomės įspūdžiais ir stebėjomes svečio atmintimi – jis nesuklysdamas kalbėjo virš valandos. ❑

Velykų kiaušiniai – nuo tradicijos iki meno

Velykos – kilnojama šventė, švenčiama pirmąjį Mėnulio pilnaties sekmadienį po pavasario lygiadienio. Velykų pavadinimas kilęs iš žodžio "vėlės". Mūsų protėviai tikėdavo, kad, atėjus pavasariui, vėlės atsikelia iš žemės. Todėl Velykų dieną lankydavo mirusiųjų kapus ir nunešdavo jiems maisto – kiaušinių.

Atėjus krikščionybei Velykų šventė sutapatinta su Kristaus prisikėlimu iš numirusiųjų po nukryžiavimo, kaip tai aprašyta Naujajame Testamente. Šią dieną krikščionys džiūgauja, švęsdami Dievo sūnaus pergalę prieš mirtį (šėtoną), tačiau Velykų šventėje išliko ir daug pagoniškų elementų. Svarbiausias jų – margučiai.

Lietuvoje, kaip ir daugelyje pasaulio tautų, margučiai nuo pagonybės laikų simbolizavo gyvybės atsiradimą, vaisingumą, kosmosą. Žmonės tikėdavo, kad pradaužus kiaušinį iš jo išlenda gemalu pasivertusios gyvatės gyvybė.

Tautosaka byloja apie kiaušiniui teikiamą magišką galią: lietuviai žemdirbiai pirmoje išartoje vagoje XIX a. pabaigoje dar aukodavo kiaušinį Žemynai, po žiemos pirmą kartą per Jurgines į laukus išgenami gyvuliai turėdavo peržengti po tvarto slenkščiu padėtus du nedažytus ir du margintus kiaušinius. Jei šie nesuduždavo, tikėta, kad gyvuliai bus sveiki ir gražūs.

Lietuvoje velykiniai kiaušiniai dažniausiai buvo marginami rašytiniu (vašku), skutinėtiniu ir tepliotiniu būdu.

Tautodailininkė Jadvyga Albrektienė pastebi, kad šiandien ikimokyklinio amžiaus vaikai jau nežino nė vieno iš šių velykinių kiaušinių marginimo būdų.

"Nuo seno kiaušinių marginimo tradicijos būdavo perduodamos šeimoje. Iš anksto būdavo ruošiami augaliniai dažai. Didįjį Šeštadienį visa šeima susėsdavo ir margindavo kiaušinius, lenktyniaudavo kieno bus gražesnis. Dabar nei tėveliai, nei seneliai tam negaišta laiko – paprasčiausiai nudažo kiaušinius sintetiniais dažais, o vaikai juos apklijuoja parduotuvėje pirktais lipdukais. Dauguma vaikų apie senovinius kiaušinių marginimo būdus sužino ir jų išmoksta tik mokykloje", - sakė ji "Vakarų ekspresui"..

Vis dėlto ji pastebi, jog anksčiau ar vėliau žmonės sugrįžta prie savo šaknų, tradicijų. "Mano buvę mokiniai, kuriuos kažkada supažindinau su kiaušinių marginimo būdais, dabar gyvenantys užsienyje, dažnai skambina ir teiraujasi, kaip margučius dažyti. Jie ilgisi lietuviškos dvasios, nori perduoti savo tautos tradicijas vaikams", - pasakojo J. Albrektienė.

"Aš pati gimusi prie Kražių. Mano gimtajame kaime populiariausias velykinių kiaušinių marginimo būdas buvo skutinėjimas. Dabar skutinėti dažytus kiaušinius labai patogu su popieriaus rėžtuku. Ašmenis reikėtų užfiksuoti su kokia vinute, kad nejudėtų ir skutinėti įvairiausiusm raštus. Kai peiliukas atšimpa – galiuką nulauži ir toliau skutinėji."

Paprasčiausias būdas marginti kiaušinius, pasak J. Albrektienės, – apvynioti juos įvairiais augalais, įdėti į nailoninę kojinę ir merkti į dažus. Augalėlio atspaudas lieka nenusidažęs.

"Kiaušinių rašymas vašku – sudėtingesnis, tačiau, ko gero, pats įdomiausias ir originaliausias būdas", - mano tautodailininkė ir pažeria keletą praktinių patarimų, kad velykiniai margučiai būtų stiprūs ir gražūs.

Patys stipriausi yra maži kiaušiniai, nes juose mažiau turinio, stipresni lukštai. Kiaušinius reikia iš vakaro pamerkti į šaltą vandenį, po to labai gerai nuplauti su muilu ir išvirti. Virti reikia ant silpnos ugnies iki 12-15 minučių. Išvirtus perlieti šaltu vandeniu.

Kiaušiniai marginti vašku.

Skutinėti kiaušiniai.

Įvairiais dažais marginti kiaušiniai.

Graviruotas stručio kiaušinis, puoštas Svarovskio kristalais.

Vaską, sudėtą į mažą metalinį indelį, reikia šildyti virš žvakės. Puikiai tinka aromatinė žvakidė. Rašymo įrankis – tai paprastas pieštukas, į kurio galą įsmeigta adatėlė. Kiaušinį reikia laikyti delnuose, kad būtų šiltas, įrankį merkti į skystą vašką ir iš karto piešti ant kiaušinio. Kiaušinis turi būti marginamas simetriškais raštais – taškeliais, kryželiais, saulutėmis, gyvatėlėmis, širdelėmis, užrašais "aleliuja". Saulutės ant kiaušinių simbolizuoja vilį, žvaigždutės – šviesą, žalčiukai – gyvybę.

Išmargintus kiaušinius įmerkti į drungnus dažus. Jiems nusidažius galima vėl marginti vašku ir vėl merkti į kitos spalvos dažus. Tada margutis bus su kelių spalvų raštais.

Kad spalva būtų ryškesnė, pasak tautodailininkės, reikia į dažus įberti druskos arba įpilti acto. Kiaušinius dažyti galima svogūnų lukštų, įvairių žolynų, šieno pakratų nuoviru.

Raudona kiaušinių, jų raštų spalva simbolizuoja gyvybę, žalia - bundančią augmeniją, geltona – prinokusius javus, juoda – žemę, mėlyna – dangų.

(„Vakarų ekspresas")

Vilnius ir Kaunas – ateities dvimiestis?

Vilniaus ir Kauno vadovai Vilius Navickas ir Andrius Kupčinskas pasirašė deklaraciją, kurios pagrindinė mintis – europinės reikšmės dvimiestis. Vienas nuo kito per 100 km nutolusių miestų vadovai susitiko tarp jų esančiuose Kaišiadoryse, kur vyko konferencija "Vilniaus ir Kauno dvimiestis: jo reikšmė Lietuvai".

"Dvimiesčio projektas – tai ne tik nauda šiems miestams, bet galimybė daryti įtaką visos Lietuvos plėtrai ir ekonomikai. Praėjo beveik septyneri metai, kai Lietuvos Seimas patvirtino Teritorijų bendrąjį planą ir dvimiesčio idėja įgijo oficialų pagrindą", - Vilniaus savivaldybės pranešime sako sostinės vadovas V.Navickas.

Merų pasirašytoje deklaracijoje skelbiama, kad Vilnius ir Kaunas atnaujins veiklos gaires, formuos europinės reikšmės urbanistinį centrą, konkrečiais darbais ir projektais įgyvendins dviejų Lietuvos ekonominių, kultūrinių ir dvasinių centrų bendrus siekius. Ten taip pat pasisakoma už miestų bendradarbiavimą, grindžiamą partneryste, naujoviškumu, kultūrinio potencialo plėtojimu, išskirtinių požymių ir vertybių puoselėjimu, tarptautiniu reklamavimu, savivaldos stiprinimu, atvirumu.

Pasak V.Navicko ir A.Kupčinsko, šie principai stiprins miestus kasdieniuose darbuose ir padės įgyvendinti reikšmingus projektus, o miestų sėkmingos plėtros rezultatai bus pavyzdžiu visiems Lietuvos regionams.

2002 m. Kauno savivaldybėje tuometinis Vilniaus meras Artūras Zuokas ir Kauno meras Erikas Tamašauskas pasirašė dviejų didžiausių šalies miestų savivaldybių bendradarbiavimo ketinimų protokolą. Pasirašytame dokumente įtvirtinti ketinimai steigti mokslo ir technologijų parkus, pasiryžimas telktis norint pritraukti Europos Sąjungos struktūrinių, kitų tarptautinių fondų ir programų, privataus kapitalo lėšas socialinei ekonominei plėtrai įgyvendinti.

2005 m. atlikta dvimiesčio oro uostų plėtros galimybių studija, po dviejų metų – Vilniaus ir Kauno dvimiesčio regiono urbanistinės plėtros galimybių studija. 2008 metais bandyta surengti susitikimą dėl dvimiesčio Elektrėnuose, tačiau tuometinis Vilniaus meras Juozas Imbrasas susidomėjimo esą neparodė. ❑

Lietuviai turistai išleido 3.1 mlrd. litų

Statistikos departamento duomenimis, per praėjusius metus į užsienį išvyko 1.5 mln. turistų iš Lietuvos. Iš jų 56% sudarė vyrai, 44% – moterys. Išvykusių Lietuvos turistų skaičius per metus, palyginti su 2007 metų atitinkamu laikotarpiu, padidėjo 14.6%. Daugiau kaip pusė (51%) išvykusių turistų nurodė, kad buvo apsistoję pas gimines, draugus ar privačiame sektoriuje, 40% apsistojo viešbučiuose ir moteliuose.

2008 metais Lietuvos turistai vyko į 1.8 mln. kelionių, iš jų 318,700 (18.1%) sudarė kelionės su turizmo paslaugų paketu, įsigytu įmonėse, teikiančiose turizmo paslaugas. Bendras kelionių skaičius per 2008 metus, palyginti su 2007 metais, padidėjo 5.8%, o kelionės su turizmo paslaugų paketu – 25.8%.

Pernai poilsį ar atostogas, kaip pagrindinį kelionės tikslą, nurodė 79.4% išvykusių Lietuvos turistų, kiti vyko verslo ar profesiniais interesais. Atostogauti ir ilsėtis 2008 metais vyko 20% daugiau, verslo reikalais – 27.4% mažiau Lietuvos gyventojų negu pernai.

Po užsienio šalis keliavę Lietuvos turistai praėjusiais metais išleido 3.1 mlrd. litų – 7.9% daugiau nei 2007 metais.

Per 2008 metus kelionėje Lietuvos turistas vidutiniškai išleido 1,800 litų, vidutinė kelionės trukmė buvo 7 nakvynės. Vidutinės vienos kelionės išlaidos ir vidutinė kelionės trukmė, palyginti su 2007 metų tuo pačiu laikotarpiu, išliko beveik nepakitusios.

Pernai daugiausia kelionių buvo į Baltarusiją (12.4 %, arba 217,200), Latviją (11.5%, arba 202,200), Vokietiją (7.8%, arba 136,700), Lenkiją (7.6%, arba 132,900) ir Jungtinę Karalystę (7.3%, arba 129,000). Daugiausia augo kelionių skaičius į Norvegiją, Airiją ir Jungtinę Karalystę.

Kelionių skaičius į Norvegiją padidėjo daugiau nei dvigubai (2008 m. – 51,500, 2007 m. – 21,100), į Airiją – irgi daugiau nei dvigubai (2008 m. – 82,500, 2007 m. – 37,900), į Jungtinę Karalystę – gan žymiai (2008 m. – 129,000, 2007 m. – 99,800). Tokios kryptys lėmė bendrą kelionių iš Lietuvos skaičiaus padidėjimą.

Lietuviai susidūrė su Somalio piratais

Norvegijos naftos tanklaivyje, kurį neseniai užgrobė Somalijos piratai, yra ir jūrininkų iš Lietuvos. Dabar su piratais prasidėjo derybos, kurias ves kompanijos vežėjai "Salhus Shipping". Piratų reikalaujama suma neatskleidžiama, o įgulos nariai nėra nukentėję, praneša LR Užsienio reikalų ministerija.

Apie tai paaiškino užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas: "Ką tik gavau informaciją iš mūsų ambasados Oslo, kur pasibaigė susitikimas Norvegijos užsienio reikalų ministerijoje su šalių, kurių piliečiai yra užgrobti. Paskutinėmis žiniomis, įgulos nariai nėra nukentėję. Antra, buvo užtikrintas ryšys ir telefoniniai pokalbiai su artimaisiais. Trečia, Norvegijos atstovai informacijos apie pateiktus reikalavimus iš pagrobėjų prašė nekomentuoti ir neatskleisti žiniasklaidoje (...).

Oficialiai derybas su pagrobėjais veda Norvegijos kompanija "Salhus Shipping". Ji yra paskyrusi specialų asmenį derybininką. Ketvirta, daugiau detalių nei apie derybas, nei apie paskirtą derybininką norvegą nėra atskleidžiama".

Vygaudo Ušacko teigimu, dėl situacijos jautrumo nebus atskleidžiamos visos derybų su piratais detalės. Taip pat neatskleidžiama ir kokio dydžio išpirkos piratai reikalauja. Anot užsienio reikalų ministro, težinoma, kad laivo užgrobėjai yra 16-18 piratų gauja.

"Įgula užmezgė ryšį, kai piratai pasirodė laive, - sakė kompanijos vežėjos "Salhus Shipping" direktorius Per Heggen Hansen. - Po to ryšys su laivu nutrūko. Šiuo metu mums svarbiausia – įgulos saugumas ir darbas su jūrėvių artimaisiais".

ELTA primena, kad apie Norvegijos naftos tanklaivio pagrobimą Norvegijos laivybos sąjunga pranešė ketvirtadienį. Norvegijos laivybos sąjungos pranešime pažymima, kad laivo įgulą sudaro 27 žmonės – Rusijos, Norvegijos, Lenkijos, Lietuvos ir Filipinų piliečiai.

Tanklaivis plaukė iš Persijos įlankos į Keniją, kai jį atakavo 16-18 automatais ginkluotų piratų. Dabar laivas juda į šiaurės vakarus, Somalio pakrantės kryptimi. 158 metrų ilgio tanklaivis plaukė su Bahamų salų vėliava.

Laivas priklauso Norvegijos kompanijai "Star Tankers", jo kapitonas – Norvegijos pilietis.

(Pagal Lietuvos spaudą)

Nuostabus Ulytės gimtadienis

Per gimtadienį Ulytė atrodė kaip princesė iš arabiškų pasakų.

Šeštadienį, vasario 14 dieną, kviestiniai svečiai "suskrido" ant stebuklingų kilimėlių į Ulytės namus švęsti jos 6-tąjį gimtadienį. Atskrido tetos, dėdės, ir dėdienės ir net 30 klasės draugų bei draugių, o taip pat 30 iš praėjusių metų klasės draugų, ir net kai kurių mamos ir tėveliai. Matėsi net iš Sydnėjaus Savaitgalio lietuviškos mokyklėlės draugių ir draugų su tėveliais. Visi sutilpo į šią stebuklingą karalystę.

Prie vartų visus pasitiko "Snake Charmer". Įėję pro vartus visi pasijuto lyg pasakų karalystėje, lyg būtų patekę į Arabiją – į Tūkstantį ir vieną naktį. Prie vienos palapinės buvo didžiulė medinė brangenybių skrynia, pilna gražiausio šilko, karolių, apyrankių, karūnėlių, žiedų, matyt paliktų paties Ali Babos. O vaikučiai, susėdę ant brangaus persiško kilimo klausėsi Šecherezados (Lana Venckienė) pasakų apie arabų sultoną, Ali Babą, Aladiną ir Sinbadą. Šecherezada buvo ypatingai gražiai ir turtingai apsirengusi ir atrodė kaip tikra sultono žmona.

Po pasakų pasirodė iš sultono haremo išėjusi "pilvo šokėja" (belly dancer), kuri viliojo vaikus, jaunus ir net senus pažiūrėti jos šokių ir kartu su ja pašokti. Muzika grojo ir sklido po visą kiemą, girdėjosi ir visoje gatvėje. Žmonės žinojo, kad kažkas įspūdinga vyksta Ulytės namuose.

Po pasilinksminimo visi vyresni ėjo pailsėti į patogiai įrengtas palapines. Mūsų palapinė buvo su labai patogiom sofom, aptrauktom šilku ir satinu. Ant jų buvo daug minkštų pagalvėlių. Ploniausios mežiagos ir briliantai leidosi nuo palapinės lubų. Ši "kesba" buvo skirta dėdėm ir dėdienėm bei vyresnio amžiaus svečiams. Čia žinoma buvo ir šaldymo komoda, ant kurios buvo sukrauti skaniausi, stipriausi ir brangiausi gėrimai.

Kitoje palapinėje nebuvo sofų, tik labai žemas stalas, o svečiai susėdo ant minkštų pagalvėlių. Palapinė taip pat buvo labai gražiai bei skoningai įrengta ir tiesiog traukte traukė svečius apsilankyti. Buvo ir dar viena palapinė, skirta mamoms ir tėveliams – taip pat labai skoningai įrengta. Taip jas įrengti galėjo tik sultono vyriausia ir gabiausia žmona (Lana).

Daug žmonų iš haremo aptarnavo svečius, nešdamos ant didžiulių lėkščių arabiškus patiekalus: džiovintus pomidorus, pipirus, artišokus, baklažanus, alyvas, vegetariškus kotletukus ir t.t. Visi svečiai vaišinosi džiovintais abrikosais, figom, riešutais ir vis gurkšnojo. Nors lietus pylė kaip iš kibiro, bet nesugadino nuotaikos. Visi buvo linksmi – ir maži, ir dideli.

Sultonas (šefas Algis Venckus) pats kepė "kebabus" ir "halal" mėsiškus apskritus kotletukus su skaniu padažu ir ryžiais. Pasirodė ir Savaitgalio mokyklos draugai su tėveliais, apsirengę kaip arabiškų pasakų veikėjai. Jie vaišino svečius salotomis bei kitais patiekalais. Niekas nenorėjo važiuoti namo.

Vis dar norėjosi pabūti šioje pasakų karalystėje. Mažieji draugai vis dar šoko kartu su "pilvo šokėja" (belly dancer).

Pats sultonas iškepė net tris širdies formos gimtadienio pyragus (nes tą dieną kaip tik išpuolė Valentino Diena). Stalo viduryje degė 6 žvakutės. Kai tik Ula jas visas užpūtė, tetos, dėdės ir dėdienės sudainavo jai "Ilgiausių metų", o draugai ir draugės – "Happy Birthday to Ula". Po to tetos ir dėdienės nuskubėjo į sultono patalpas gerti "turkiškos" kavos, o dėdės, likę savo patogioj palapinėj ir išgėrę nemažai "linksminado", pradėjo stebėtinai gražiai dainuoti seniai bedainuotas lietuviškas dainas.

Neužilgo svečiai pradėjo skirstytis namo, nes jau visai sutemo. Visa laimė, kad stebuklingų kilimėlių vairuotojai gėrė tik kavą.

Jeigu kas norėtų praleisti savo gimtadienį linksmai ir įspūdingai, LANA gali atskristi į Jūsų namus ant savo stebuklingo kilimėlio.

Skambinkite Lanai tel.:
04 1767 4858 arba **9638 6204**
e-mail : **lanastasis@bigpond.com**

Viešnia (J. B.)

Visi vaikai susidomėję klausėsi nuostabių Šecherezados (Lana Venckienė) iš "Tūkstančio ir vienos nakties" pasakų.

5 Tūkstantmečio pasakojimai vaikams

(Šie kampeliai skiriami tėvams ir mokytojams, kad paskaitytų vaikams)

Geležinis vilkas staugia

Kunigaikštis Gediminas buvo taikaus būdo ir nemėgo kariauti, bet negalėjo to išvengti, nes reikėjo gintis nuo kryžiuočių ir kitų kaimynų puolimų. Bet jis buvo labai išmintingas ir surado kitų būdų, kaip Lietuvą apginti ir sustiprinti.

Vieton to, kad kariautų su rusais ir ukrainiečiais, jis daugybę savo sūnų ir dukterų apvesdino su jų kunigaikščiais ir taip prijungė jų žemes prie Lietuvos. Savo dukrą Aldoną jis išleido už lenkų karaliaus sūnaus ir taip tikėjosi taikos su Lenkija. Aldonos vestuvių proga jis paleido visus karo belaisvius, kuriuos buvo paėmęs karuose su Lenkija.

Lietuva vėl buvo pasidariusi pagoniška, ir kryžiuočiai vėl skelbė, kad jie eina Lietuvos krikštyti. Tada Gediminas pradėjo rašyti laiškus popiežiui ir visiems svarbiesiems Europos miestams. Pirmame laiške popiežiui Jonui XXII Gediminas save vadino lietuvių ir daugelio rusų karaliumi, o laiško gale rašė: "Duota mūsų mieste Vilniuje 1323 Viešpaties metais". Taip pirmą kartą rašte buvo paskelbta, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, nes kur gyveno valdovas, ten ir buvo sostinė.

Gediminas savo laiškuose popiežiui skundėsi, kad kryžiuočiai ne tikėjimą neša, o tik plėšikauja. Jis kvietė atvykti taikius vienuolius ir jau jiems buvo pastatęs bažnyčių ir vienuolynų. Jis pats krikštytis nežadėjo, bet popiežiaus pasiuntiniams

Geležinis Vilkas Kernavėje.

taip pasakė : "Aš nedraudžiu krikščionims tarnauti Dievui pagal savo papročius. O mes garbiname Dievą pagal savo apeigas, ir visi turime vieną Dievą".

Gediminas rūpinosi ne tik tikėjimu. Jis labai norėjo, kad Vilnius būtų toks pat svarbus kaip ir kiti to meto didieji miestai. Todėl jis rašė laiškus visiems miestams ir kvietė atvykti ir apsigyventi Vilniuje riterius, pirklius, gydytojus, kalvius, račius, kailiadarbius, malūnininkus, visokius amatininkus ir žemdirbius, duodamas jiems žemės ir pažadėdamas saugumą. Ir taip Vilniaus garsas sklido po visą pasaulį.

Savo pažadus Gediminas sustiprino šiais žodžiais: "Prie šio laiško mes pridedame antspaudą, nes pirmiau geležis pavirs į vašką ir vanduo pavirs plienu, negu mes atšauksime mūsų ištartą žodį".

Po daugiau kaip 600 metų tuos Gedimino žodžius pakartojo Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie lietuvių pasiryžimą atkurti nepriklausomą valstybę.

Aliutė

Australija pro Lietuvos langą

Vytautas Burokas,
Vilnius

(...) Pastaruoju metu jaučiasi žinių iš Australijos pagausėjimas. Turbūt žurnalistai irgi būdami žmonės, pajuto Lietuvos kino teatruose demonstruojamo filmo „Australija" hipnozę ir pradėjo dažniau tarti šį vardą bei žvelgti, kas darosi toliau, neapsistodami ties Artimuosiuose Rytuose vykstančiu karu.

Atrodo, kad dauguma lietuvių įsivaizduoja Australiją kaip vieną didelį egzotišką zoologijos sodą, nes dauguma žinių susiję su gyvūnais, ypač krokodilais. Kaip antai žinutės apie Australijoje taksi suvažinėtą krokodilą, „Liūčių plaunamos vienos Australijos valstijos gatvėse plaukioja krokodilai" arba „Dingusio penkiamečio australo kūnas rastas krokodilo skrandyje". Pastarojo straipsnio vertimas į lietuvių kalbą buvo neaiškus: gale straipsnio yra teiginys, kad tėvai pageidavo krokodilo nežudyti. Pasidarė neaišku, kaip tokiu atveju sužinota, kas krokodilo skrandyje? Teko paieškoti išsamesnės informacijos anglų kalba. Paminėtas ir įvykis su roplių kontrabanda Sydnėjaus oro uoste, kur sulaikytas vyras mėgino į lėktuvą įsinešti 44 driežus bei gyvates. Stebėtinas keleivio optimizmas! Greičiausiai siekta prajuokinti skaitytoją, kaip ir žinia apie sulaikytą lėktuvo keleivį su balandžiais kelnėse. Peržvelgiant žinių apie Australiją gausą, dauguma informacijos galima laikyti įvairenybių kategorijos žinutėmis. Ir iš tiesų, daugumai lietuvių Australija siejasi su kengūromis, krokodilais ir rykliais. Net užtenka, kad ryklys Sydney uoste sunkiai sužalojo narą, ir apie tai sužinojo Lietuva. Žinoma, ne „Nusikaltimai ir nelaimės" skiltyje, o „Įvairenybėse" – juk visa tai vyksta Australijoje, o ryklys – labai egzotiškas gyvūnas!

Žinoma, lietuviai neabejingi įvykiams Australijoje. Ypač, jei Queensland'o valstijos vyriausybė dar pasiūlo ir „geriausią pasaulyje darbą" Hamiltono saloje Didžiajame barjeriniame rife. Atsiranda keleta lietuvaičių paraiškų, ir keleta jų apžvelgiami. Nors rašoma apie lietuvius, tačiau reklama apie Australiją jaučiasi. Kita vertus, reklama tuo ir gera, kad ji arti adresato – lietuvio: net ir lietuviai bando laimę gauti svajonių darbą svajonių šalyje. Tik abejotina, ar kokia reklama privers daugiau lietuvių važiuoti į kitą pasaulio kraštą, nes galinčių sau tai leisti sunkmečiu tikrai nepadaugės. Daugumai žmonių belieka tik paskaityti apie tolimą kraštą Algirdo Knystauto kelionės straipsnį „Į kengūrų šalį – Australiją" ir bent maža dalimi bandyti įsivaizduoti, koks tas pasaulio kraštas patyrusio keliautojo akimis. Negana to, daugiausia informacijos apie Australijos lietuvius vasario mėnesį skleidė "Tūkstantmečio odisėjos" kronikos: ketvirtasis filmas "Tiesiai į Naujuosius – 2009-uosius", rodytus du savaitgalius. Smagiausia, kad jachtininkai ne tik skelbė Australijos lietuviams apie šventę, bet ir Lietuvoje mielai pasakoja apie tolimoje žemėje gyvenančius lietuvius su vis didesne nuostaba, kad čia esama nemažai lietuvybę puoselėjančių žmonių, ir kaskart jie vis pasijusdavo tikresniais lietuviais nei kada anksčiau. Norisi tiesiog kartoti: Telydi mus Vienybė.

Labiau besidominčiai verslu, Australiją dažniausiai supranta kaip Azijos dalį. Straipsniai, kurie apžvelgia pasaulio akcijų rinkas, būtinai bent vienu sakiniu šalia Azijos paminės ir Australijos rinką. Kartais

Nukelta į 7 psl.

Melbourno "Džiugo" tunto veikla

Šiais metais Melbourno "Džiugo" tunto stovykla įvyko sausio 15 - 18 dienomis Wonga Park netoli Melbourno.

Stovyklavo 45 skautai. Svečių dieną šv. Mišias atnašavo kun. Algis Šimkus, o skaitymus bei giedojimus atliko skautai. Sekė skautų įžodžiai. Vėliavos nuleidime dalyvavo 61 skautai.

Stovykloje skautai ne tik linksmai leido laiką – valgė, maudėsi ir dainavo, bet kiekvienas turėjo pasigaminti "Ambersail" laivelį su lietuviška vėliava ir išmėginti jį Yarros upėje – patikrinti, ar galės tas laivelis plaukti. Kiek prisimenu, tik vieno vilkiuko "laivas" nepaskendo, visų kitų laiveliai neišsilaikė – pradingo Yarros upės srovėje.

Mažieji skautukai klijuoja, lipdo, dažo "Ambersail" laivelius. Juos prižiūri skautų vadovės.

Kovo pirmą dieną "Džiugo" tunto skautai paminėjo šv. Kazimiero dieną, dalyvavo šv. Mišiose.

Kaziuko Mugė vyko Lietuvių Namuose. Pardavinėjom pyragus, žaidėm, laimę visi išmėgino loterijoje. Kartu su aukomis uždirbom 461 dolerį. Per mugę dirbo visi skautai, todėl ir dėkojame taip pat visiems.

Uniformuoti Melbourno "Džiugo" tunto skautai dalyvavo ir Nepriklausomybės Šventės – Vasario 16-osios minėjime.

v.s. **Danutė Lynikienė**, tuntininkė

Sydney Lithuanian Information Centre (SLIC) now offers
FREE ONLINE LITHUANIAN LANGUAGE LESSONS
www.slic.org.au E-mail: LLLinfo@slic.org.au

Melbourno "Džiugo" tunto skautai stovykloje Wonga Park.

PAPILDYMAS

Savo straipsnelyje apie mirusius mūsų žinomus sportininkus ne iš blogos valios nepaminėjau ir daugiau mūsų buvusių žymių sportininkų bei veikėjų, kuriuos žemiau išvardinu. Žinoma, ir tai bus dar ne visi, bet visų prisiminti negali.

BAGDONAS Kostas, dantų gydytojas, Lietuvoj žinomas studentų ir jaunių rinktinių dalyvis. Australijoj žinomas stalo tenisininkas ir iki mirties geras golfininkas, didelis "Kovo" rėmėjas.

MIKULIČIUS-MIKAS Pranas, Australijos ir Pietryčių Azijos bokso vidutinio svorio čempionas.

NEMEIKA Balys, Adelaidės sporto veikėjas, valdybų narys, sporto žurnalistas, didelis "Vyties" rėmėjas.

DARGINAVIČIUS-DARGIS Stasys, Australijos krepšinio olimpinės rinktinės, Melbourno "Varpo" ir lietuvių rinktinių dalyvis, šalia krepšinio geras ir futbolininkas. Mirė Čikagoje (JAV).

GASIŪNAS Rimas, australų, "Varpo", "Kovo" ir lietuvių krepšinio rinktinių dalyvis, mirė Čikagoje (JAV).

DANIŠKEVIČIUS Alius, "Kovo" jaunių krepšininkas, Adelaidės "Vyties" ir mūsų rinktinių iškilusis tinklininkas ir treneris.

JAUNUTIS Jonas, Adelaidės "Vyties" pirmininkas, valdybų narys ir didelis sporto veikėjas.

SKIPARIS Antanas, Adelaidės "Vyties" pirmininkas, valdybų narys ir didelis sporto veikėjas.

KITAS Anatolijus, Adelaidės ir Australijos bei "Vyties" futbolo rinktinių žaidėjas.

ARLAUSKAS Romanas, buvęs Lietuvos šachmatų didmeisteris, iškilusis ir Australijoj šachmatų žaidėjas.

KARPAVIČIUS Vytautas, Sydnėjaus "Kovo" ir Australijos lietuvių stalo teniso čempionas.

GRUŽAUSKAS Faustas, Canberros žinomas lietuvių ir australų krepšinio žaidėjas

ASEVIČIENĖ Onutė, jaunystėje krepšininkė ir tinklininkė, "Kovo" teniso žaidėja, iškili dainininkė. **Ant. Laukaitis**

Lietuvoje – sovietmečio ir laisvoje

Alena Karazijienė

Tęsinys. Pradžia "MP" nr.5.

Rodau Lietuvą savo vaikams

Į sporto šventę sportininkai atskrido į Vilnių šv. Onos išvakarėse ir tuoj buvo nuvežti ir apgyvendinti studentų bendrabutyje "Saulėtekyje". Algis jau buvo buvęs Lietuvoje, anūkui Sauliui tai buvo pirmas kartas. Iki sporto šventės pradžios dar buvo 4 dienos, tai šv. Onos švęsti nuvažiavome į Kačerginę. Į šią šeimos šventę kasmet suvažiuoja giminės, kurie tik gali. Sauliui buvo proga su visais susipažinti. Jis pamatė lietuvišką mišką, pats rinko ir valgė kvapias saldžias miško avietes ir, važiuodamas į kapus Petrašiūnuose, turėjo pirmąją nesenos Lietuvos istorijos pamoką: pakeliui sustojome aikštelėje Panemunėje, kur būdavo išmėtomi nužudytų partizanų kūnai. Ten dabar toks savotiškas paminklas: primėtyta didelių lauko akmenų su iškaltais partizanų vardais. Sustojom, ir Vytautas papasakojo, kas vyko per sovietų okupaciją.

Sekančią dieną sūnėnas Vytukas mus vežė į Dzūkiją, į partizanų kovų vietas ir pro Daumanto-Lukšos žuvimo vietą. Važiuojant aš Sauliui viską aiškinau angliškai, kad jis tikrai suprastų, bet pamatęs didelį aptvertą skruzdėlyną, jis pasakė: "skruzdėlė". Aš labai nustebau – iš kur jis žino tokį kasdieninėj kalboj nevartojamą žodį. "Kai aš buvau mažas (tada jis kalbėjo tik lietuviškai), ir mes vasarojom Morningtone, tu man pasakei. Tokio žodžio negalima pamiršti, nes juda kaip skruzdėlė, o angliškas "ant" yra toks plokščias žodis", man paaiškino Saulius. Jis paskui per tas tris savaites gana daug žodžių prisiminė ir išmoko. Deja, neilgam...

Merkinėje, pasigėrėję vaizdu nuo piliakalnio, nuvažiavome į aikštę, kurios ir aš dar nebuvau mačiusi. Toje vietoje stribai sumėtydavo partizanų kūnus. Kai vietiniai gyventojai naktį ateidavo jų paimti ir čia pat palaidoti, stribai juos apšaudydavo. Kai partizanai buvo sunaikinti, mokyklos direktorius ant 2000 partizanų kaulų įrengė futbolo aikštelę. Dabar ta vieta buvo sutvarkyta, pastatyta koplytėlė ir aikštės pakraštyje pastatyti gražūs kryžiai.

Nuvažiavome ir į Perlojį ir papasakojome apie "Perlojos respubliką". Mano "vaikai" pamatė Čiurlionio kelią, Druskininkus, Zervynas, Pirčiupio motiną, o Liškiavoj suguldžiau abiejų galvas ant aukų akmens ir paaukojau juos Lietuvai. Vieną iš jų Lietuva paskui pasiėmė. Prieš sporto šventės atidarymą dar visi nuvažiavom į aviacijos šventę, stebėjome oro baletus ir Kairio akrobatikas, o paskui jau prasidėjo paradai ir rungtynės. Sauliaus stalo tenisas ir Algio tenisas buvo Kaune, jie ten nakvojo buvusiam Metropolio viešbutyje, bet paskui, būdami Kaune, gyveno Donelaičio gatvės namuose.

Po rungtynių vežiau juos į Pašekščius. Vaikai nakvojo erdvioje palėpėje virš viso namo. Ten pro nedidelį langelį matyti kaimas su gandralizdžiu ir miškas prie Aiseto ežero. Saulius sakė, kad dar niekad taip gerai nemiegojo. Nuvažiavom į Palūšę. Kai pasakiau, kad medinė bažnyčia ir varpinė statytos daugiau kaip prieš 200 metų, didelio įspūdžio nepadarė, bet kai priminiau, kad Australija tada dar net nebuvo *atrasta*, įspūdis buvo visai kitoks. Matė jie ir Ignaliną, puikiuosius Aukštaitijos ežerus, Rumšiškes ir tremtinių žeminę (jurtą). Aš džiaugiausi, kad prie vairo, vis dėlto, sėdėjau ne aš, o Algis, tai galėjau ramiai dairytis ir aiškinti ką matome..

Atlaidai Traupio parapijoje

Vieną sekmadienį, kai visi sportininkai buvo labai užimti ruošdamiesi paradui ir šventės atidarymui, Vytautas atvažiavo su Dagmara (Gražinos brolienė iš Vokietijos) ir pasiėmė mane į Traupį, kur vyko šv. Onos atlaidai. Man labai patiko parašas ant bažnyčios portalo: "Geras jeik, geresnis išeik. 1892". Šventoriuje stovėjo statula : šv. Ona su dukrele Marija (Jėzaus motina). Užrašas prie statulos sakė "Šv. Ona, ačiū už dukterį". Pamaldos buvo labai iškilmingos, su jaunuolių sutvirtinimu, ir užtruko 2.5 valandos. Paskui procesija aplink bažnyčią su vėliavom ir baltai, rausvai ir melsvai aprengtų mergyčių būreliais. Po to ant bažnyčios laiptų buvo vaidinimas ir giedojo choras. Vytautas atsistojo su choristais ir kartu giedojo. Papietavę klebonijoj, grįžom į Vilnių kaip tik laiku, kai sportininkai pradėjo rikiuotis prie parlamento.

Kaip 1000 Kaloramų

Sauliaus tėvai žinojo, kur Saulius būna ir laiks nuo laiko jam paskambindavo. Kartą paskambinęs jo tėvas paklausė, kaip jam patinka Lietuva, o Saulius atsakė: "Kaip 1000 Kaloramų". Žinodama, kaip Saulius myli tą Kaloramą, kurioje užaugo, ir galvoja, kad tai gražiausia vieta pasaulyje, aš net apsiverkiau iš džiaugsmo – ne veltui kviečiau jį važiuoti, ne veltui ta kelionė.

Po to pasikalbėjimo Lietuvos grožybės dar nesibaigė. Trakų pilies ir Kernavės piliakalnių irgi negalima buvo palyginti su Australijos gamta, o dar kelionė į Palangą ir Neringą. Palangoj aš apsistojau pas Gedimino seserį Laimę, o "berniukams" gavom kambarį netoliese. Vakare jie išėjo pasivaikščioti į tą garsiąją (visom prasmėm: ir žinomą ir triukšmingą) Basanavičiaus gatvę. Grįžo po vidurnakčio su komentaru: "Mama, ten gyvenimas verda!" Kitą dieną atvažiavo Vytautas Kernagis su draugais ir pasiėmė juos į Orvydo sodybą, ir naktinę puotą Neringoj. Aš likau ramiai ilsėtis Palangoj.

Mūsų melbourniškio prieteliaus Makulio sūnus, kaip ir buvo žadėjęs, mus priėmė vasaroti Juodkrantėje. Ten praleidom kelias dienas ekskursuodami.

Benzinas!

Benzino kolonėlių dar buvo labai nedaug, ir benzinu reikdavo apsirūpinti iš anksto. Padėkoję Makuliams, atsisveikinę laimingi išvažiavom į Kauną. Klaipėdos pakrašty norėjau nusipirkti benzino, paskui nutariau, kad vėliau. O vėliau pamačiau, kad jau blogai. Pamačiau paplentėj telefoną, kuriuo galima pasišaukti pagalbos. Paskambinau, pasakiau kur esu. Labai nedraugiškas balsas man pasakė: "Mes benzino nevežiojame." "Tai ką man daryti?" "Stabdykit pravažiuojančias mašinas, gal jums kas nors duos. Arba grįžkite į Gargždus, ten yra degalinė". Tos degalinės mes pravažiuodami nematėme, nes Gargždai yra bent keli kilometrai nuo plento ir grįžti iki jų mums būtų apie 30 km. Tuo tarpu iki Rietavo tik 20, bet irgi reikia sukti iš kelio. Atsiminiau, kad važiuojant iš plento Rietavo degalinė yra šitoj pusėj miestelio. Pasukom į Rietavą ir susitarėm: važiuosim kiek užteks benzino, o paskui paleisim Algį autostopu, o mes su Saulium lauksim automobilyje. Vis dėlto nuvažiavome iki pat Rietavo ir automobilis pats sustojo prie kolonėlės – be lašo benzino!. Laimingi prisipylėm ir nuvažiavom į Kauną.

Tęsinys kitame *MP* nr.

Globalioji Lietuva

Pastaruoju metu LR Vyriausybės sluoksniuose, ypač Užsienio reikalų ministerijoje, ne retai kalbama apie „Globaliają Lietuvą". Ši sąvoka kilo kai naujoji Vyriausybė baigė derinti savo programą ir Andrius Kubilius bei ministrai pasirašė specialią deklaraciją. Dėmesio skiriama ir užsienio lietuviams.

Pirmiausia dokumente nurodoma, kad Lietuvos žmonių gerovė narystės Europos Sąjungoje sąlygomis, užuot kilusi, pastaruoju metu stovi vietoje, o kai kuriais atžvilgiais netgi blogėja. Tarp sunkiai visuomenę slegiančių neišspręstų problemų (viso 9) išskiriami ir didžiuliai gyventojų emigracijos ir protų nutekėjimo mastai.

Vyriausybė taip pat žada atsižvelgdama į didelį užsienyje gyvenančių ir dirbančių LR piliečių skaičių, gerinti konsulines paslaugas: atsisakys perteklinių reikalavimų, įves naujas technologijas ir kt. O remiant užsienyje gyvenančių lietuvių tapatybės išsaugojimą, naujųjų lietuviškos išeivijos bendruomenių formavimąsi bei lietuvių kalbos, istorijos, tradicijų išlaikymą, bus parengtos tikslinės programos ir plečiamos nuotolinio mokymo galimybės.

Vyriausybė taip pat įsipareigoja laikydamasi nuostatos, kad esame viena tauta, jungianti tiek Lietuvoje, tiek diasporoje gyvenančius lietuvius, parengti „Globalios Lietuvos" – išeivijos įtraukimo į valstybės gyvenimą strategiją ir pradės ją įgyvendinti.

Programoje taip pat pažymima, kad globalizacija, konkurencija, darbo jėgos emigracija, ypač aukštos kvalifikacijos specialistų, tapo grėsmingu ekonomikos plėtros stabdžiu, todėl bus dedamos ryžtingos pastangos pertvarkant darbo rinkos ir su ja susijusias institucijas.

O kadangi užimtumas yra glaudžiai susijęs su šalies ekonomikos poreikiais, naujoji valdžia sieks sudaryti palankias sąlygas darbo našumo ir produktyvumo didinimui, daugiau, geresnių ir saugesnių darbo vietų steigimui, emigracijos mažinimui. Vyriausybė taip pat ketina parengti priemones, užtikrinančias kiek įmanoma efektyvesnį migracijos ir emigracijos procesų valdymą bei didesnės dalies emigravusių šalies gyventojų susigrąžinimą.

Greta to, Vyriausybė supaprastins sąlygas užsienio šalių aukštos kvalifikacijos specialistams ir jų šeimos nariams atvykti į Lietuvą, formuos bendrą valstybės migracijos procesų reguliavimo politiką bei stiprins nelegalios migracijos prevenciją ir kontrolę. Taip pat sieks išsaugoti nacionalinę kompetenciją reguliuojant ekonominę imigraciją ir prieglobsčio suteikimą. ❑

Australija pro Lietuvos langą

Atkelta iš 5 psl.

atrodo, kad Australijoje blogiau nei Europoje, nes, kaip teigia Savanth Sebastian, „ekonomikos duomenys vis prastėja. Australijos ekonomika smunka labai greitai". Tačiau taip pat suprantama – Australija ne Lietuva, ir visų sunkumų ant žmonių pečių Australijos valdžia neuždės. Tai patvirtina ir žinia, kad Australijos valdžia pranešė apie 26.5 mlrd. dolerių vertės antikrizinį planą. Šita žinia tarsi priekaištas Lietuvos vyriausybei, kuri temoka krizę spręsti ant žmonių pečių didindama mokesčius absoliučiai visiems. Nenuostabu, kad pasienio gyventojai jau masiškai keliauja į Lenkiją apsipirkti, nes ten visos prekės pigesnės tiek dėl mažesnių mokesčių, tiek dėl kritusio zloto kurso. Ir kadangi rinka bendra, dėl muitų galvos niekam nebeskauda.

Pro akis nepraslysta ir kultūros naujienos. Straipsnyje apie Kauno pristatomas „Auros" šokio premjeras, daug vietos skiriama Australijos motyvams. Suprantama, nes naujausias „Auros" šokio spektaklis „Drugelio efektas" yra bendras „Auros" ir australų choreografės Karen Kerkhoven šokio projektas, kurio sumanytoja – aktyvi Australijos Lietuvių Bendruomenės veikėja, buvusi profesionali australų baleto šokėja Ramona Ratas-Zakarevičienė. Gruodžio mėnesį keli šio šokio etiudai buvo parodyti ir Sydnėjuje per XXV Australijos Lietuvių *Dienas*. Šis renginys gyvenantiems Lietuvoje leidžia bent truputi pajausti australų kultūrinio gyvenimo pulsą.

Vasario mėnesį žmonės apie Australiją kalbėjo daugiau nei įprastai. Neabejotinai taip nutiko dėl padidėjusios žiniasklaidos dėmesio šiai kengūrų šaliai. Norisi tikėti, kad ateityje iš Australijos išgirsime daugiau gerų žinių nei blogų, nes dabar atrodo, kad Australijoje baisu gyventi. Kad ir kaip bebūtų, visi norėtų bent aplankyti aborigenų kraštą – nes tai visai kitas pasaulis. ❑

Dviratininkėms – sveikinimai ir čekiai

Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius trečiadienį, balandžio 1 d., pagerbė ir apdovanojo puikiai pasaulio čempionate Lenkijoje pasirodžiusias Lietuvos dviračių treko rinktinės nares.

Pasaulio čempione ir pasaulio rekordininke 500 m atskiro starto lenktynėse tapusiai bei du bronzos medalius (sprinte ir komandų sprinte) pelniusiai Simonai Krupeckaitei Premjeras įteikė 27,5 00 litų čekį. Vilija Sereikaitė, iškovojusi bronzos medalį 3 km asmeninėse persekiojimo lenktynėse, buvo apdovanota 15,000 litų, o Gintarė Gaivenytė, pelniusi bronzą komandų sprinto varžybose kartu su S. Krupeckaite – 5,000 litų čekiais.

Piniginės premijos taip pat skirtos Lietuvos moterų dviračių treko rinktinės vyriausiajam treneriui Antanui Jakimavičiui ir S. Krupeckaitės treneriui bei vyrui Dmitrijui Leopoldui. Aušrinei Trebaitei (5-oji vieta komandų persekiojimo lenktynėse) ir Svetlanai Pauliukaitei (6-oji vieta grupinėse lenktynėse) Ministras Pirmininkas įteikė atminimo dovanas.

A. Kubilius palinkėjo dviratininkėms toliau tobulėti bei po trejų metų iš Londono parvežti Lietuvai nemažiau olimpinių medalių.

Lietuvos moterų dviračių treko rinktinė trečiadienį buvo pagerbta ir Prezidentūroje bei Seime. Prezidentas Valdas Adamkus, kreipdamasis į sportininkes, trenerius ir dviračių sporto organizatorius pabrėžė, kad mūsų valstybės tūkstantmečiui dviratininkių laimėjimai yra puikiausia dovana, teigiama Prezidento spaudos tarnybos pranešime.

Apdovanojimų Prezidentūroje metu.

Pasaulio čempionate aukso (500 m atskiro starto lenktynėse) ir du bronzos (sprinte ir komandų sprinte) medalius iškovojusiai bei pasaulio rekordą 500 m atskiro starto lenktynėse pagerinusiai Simonai Krupeckaitei buvo įteikta Prezidento taurė.

Bronzos medalius iškovojusioms Vilijai Sereikaitei (3 km asmeninėse persekiojimo lenktynėse) ir Gintarei Gaivenytei (komandų sprinte) V. Adamkus įteikė stiklo figūras "Rombas", o Aušrinei Trebaitei (5-oji vieta komandų persekiojimo lenktynėse) ir Svetlanai Pauliukaitei (6-oji vieta grupinėse lenktynėse) – stiklo figūras "Ovalas". Prezidentas taip pat pagerbė trenerius ir sporto organizatorius, prisidėjusius prie sėkmingo rinktinės pasirodymo.

Trečiadienį, balandžio 1 d., Seimo Pirmininkas Arūnas Valinskas irgi pasveikino dviračių pasaulio čempionato medalininkes. Už puikų darbą jis padėkojo ir rinktinės treneriams bei visai komandai, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto vadovybei, sporto organizatoriams.

LGITIC

Melbourno pensininkų dėmesiui

Pensininkams ruošiami eiliniai pietūs (ryšium su šv. Velykų šventėmis) nukeliami viena savaite vėliau. Taigi, renkamės **antradienį, balandžio 21 dieną, 11 val. Melbourno *Lietuvių Namuose***. Kviečiame dalyvauti.

Pensininkų Valdyba

Pranešimas Geelongo lietuviams

Pakeitus lietuviškų pamaldų laiką (viena valanda vėliau) Melbourno Parapijoje, į Geelongą kunigas Algirdas Šimkus galės atvykti 9.30 val. ryto ir į Melbourną suspės grįžti 12-tos valandos mišioms.

Šv. Velykų rytą, balandžio 12 dieną, Prisikėlimo šv. Mišios vyks 9.30 val. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Kadangi balandžio 5 d. atsuksime laikrodžius vieną valandą atgal ir grįšime į žiemos laiką, tai galėsite gerai pailsėti ir suspėsite į Prisikėlimo mišias Geelonge.

Juozas Gailius, Bažnyčios maršalka

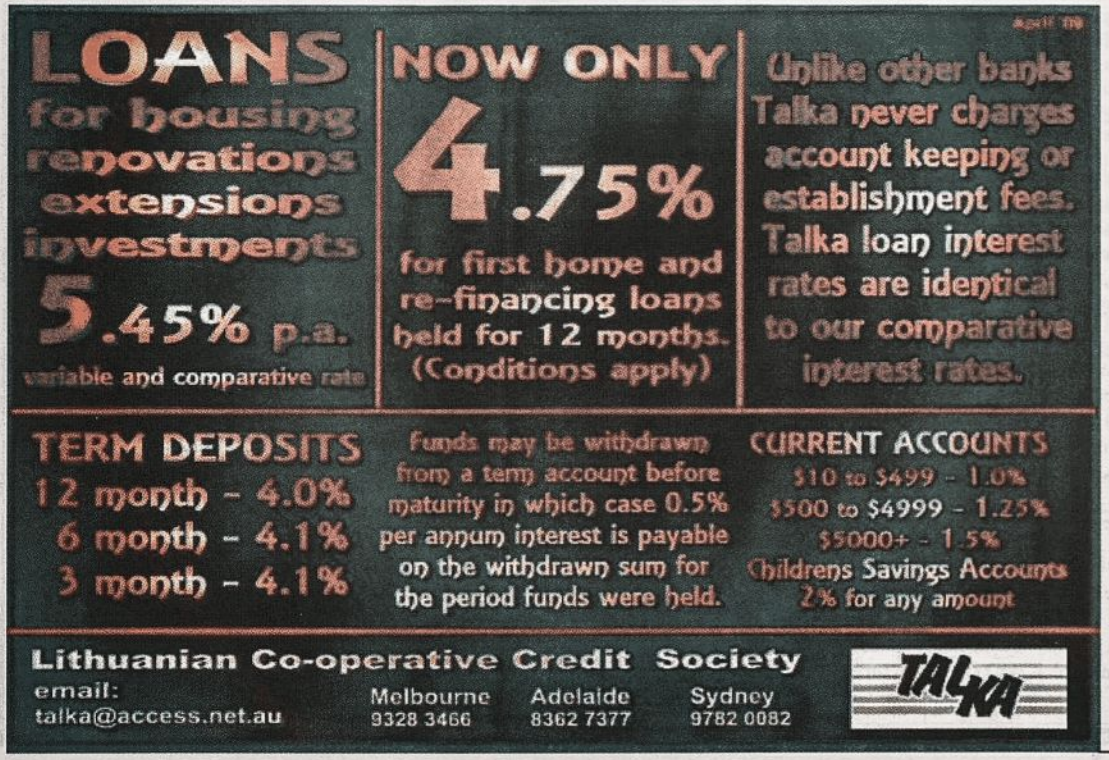

Pamaldos Sydnėjaus lietuviams

Sekančios pamaldos Sydnėjaus lietuviams įvyks **sekmadienį, balandžio 12 d., 11.30 val. ryto St. Joachim's bažnyčioje, Lidcombe.** Pasistenkite atvykti, nes ta diena yra Prisikėlimo Šventė – Velykos. Šv. Mišias laikys kun. Jonas Stankevičius, kuris daug laiko skiria lietuviams ir mokosi lietuvių kalbos. Jo sveikata šlubuoja, tačiau jis visada su mumis ir patarnauja laidotuvių metu.

Linkime visiems linksmų, laimingų šv. Velykų. Susitiksime bažnyčioje.

Sydnėjaus Lietuvių Katalikų Kultūros Darugija

SBS Radio – Lithuanian

The many voices of one Australia

Sydney	97.7 fm 5.00 pm, Tuesdays
Melbourne	93.1 fm 5.00 pm, Tuesdays
National	3 pm Tuesdays,
Frequencies:	
Adelaide	106.3 fm,
Adelaide Foothills	95.1 fm
Brisbane	93.3 fm,
Canberra	105.5 fm,
Hobart	105.7 fm,
Perth	96.9 fm.

Iš LR Ambasados Japonijoje:

Gerbiami Lietuvos Respublikos piliečiai,

kviečiame dalyvauti **2009 m. gegužės 17 d. vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose ir 2009 m. birželio 7 d. rinkimuose į Europos Parlamentą.**

Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai galės balsuoti, atvykdami į Lietuvos Respublikos garbės generalinį konsulatą Melbourne arba persiųsdami balsavimo dokumentus paštu Garbės generaliniam konsului Andriui Žilinskui.

Pageidaujantys balsuoti turi atsisiųsti rinkėjo anketas iš Lietuvos ambasados Japonijoje puslapio (**www.lithemb.or.jp**) ir užpildę atsiųsti jas **Lietuvos Respublikos Garbės generaliniam konsului Melbourne** paštu, faksu arba e-paštu (**56 Somers Street, Burwood, VIC 3125**, tel./faks.: **(03) 9808-8300**, e-paštas: **litconmelb@bigpond.com**)

Vaikai, pieškit tūkstantmetį !

Tėvai, seneliai, mokytojai, paraginkit, papasakokit ir pasiūlykit temas, pvz. Mindaugo karūnavimas, taurų, lokių ir briedžių medžioklė senovės Lietuvoje, Gedimino pilies įkūrimas, Kęstutis ir Birutė, Trakų pilis, knygnešiai, Kryžių kalnas, Dariaus ir Girėno skrydis, Kalantos susideginimas, Lietuvos partizanai, Baltijos kelias.

Paroda numatyta nuo balandžio 26 d. iki gegužės 10 d., kai per Motinos Dienos minėjimą bus įteiktos premijos už geriausius darbus.

Parodos sąlygos:

1) dalyvauja dvi amžiaus grupės: iki 10 metų ir 11 - 15 m.;
2) piešinių tema: Lietuvos istoriniai įvykiai;
3) piešinio dydis ne mažesnis kaip "A 4" lapas;
4) autoriaus vardą, pavardę ir amžių užrašyti **tik antroje piešinio pusėje**;
5) ne daugiau kaip trys paveikslai to paties autoriaus;
6) visi darbai turi būti pristatyti Entuziastėms iki **balandžio 19 dienos**. Mes būsime Lietuvių Namuose kiekvieną sekmadienį.

Jei kas norėtų skirti asmeninę premiją geriausiai patikusiam kūriniui, prašome kreiptis į **Liliją** tel.: **8707-0347** arba **Aleną** tel.: **9338-2172**.

Laukiame Melbourno, Geelongo ir apylinkių vaikų darbų!

Melbourno Entuziastės

Kviečiame apsilankyti vaikų piešinių parodoje

"Seniai, seniai – prieš 1000 metų"

Melbourno Lietuvių Namuose balandžio 26 d. – gegužės 10 d.

ir

į apdovanojimų įteikimą per Motinos Dienos minėjimą

Melbourno Entuziastės

"Tėviškės Aidai" kviečia prisidėti

Laikraštis "Tėviškės Aidai" ruošia atmintinį **"Lietuvos vardo 1000 metų Metraštį"**. Kviečiame visas Australijos lietuvių organizacijas-vienetus dalyvauti "Tėviškės Aidų" "Lietuvos vardo 1000 metų Metraštyje".

Prašome organizacijas-vienetus atsiųsti savo dabartinės valdybos-vienetų nuotraukas. Galite pridėti organizacijos-vieneto įsimintiniausią momentą, galite ir trumpą veiklos aprašymą, kuriame atsispindės jūsų veikla.

Tad kviečiame visiems prisijungti – bet kokiai lietuviškai organizacijai-vienetui. Nuotraukas ir kt. prašome atsiųsti **iki gegužės 2 dienos** paštu arba elektroniniu-paštu. Redakcijos adresas: **18 Henry St., Kensington 3031**.

E-paštas: **mgestautas@hotmail.com**

Lauksime iš jūsų žinių.

- UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija", yra įsikūrusi Lietuvos Respublikoje, Telšių mieste. Mūsų įmonė iš 689 metrų gylio gręžinio išpilsto natūralų mineralinį vandenį TICHĖ bei gaiviuosius gėrimus GAJA nuo 1999 metų. Šiuo metu įmonė **ieško oficialaus įmonės produkcijos platintojo Australijoje.**

Kontaktai: el.p.: **s.koncevičius@bmvk.lt; www.tiche.lt**

- JSC „Baltijos mineralinių vandenų kompanija", located in Lithuania, city of Telšiai, is bottling natural mineral water TICHE (bore depth 689 m.) and lemonade GAJA since 1999. **Our company is looking for an official distributor in Australia.**

Contacts: e-mail: **s.konsevicius@bmvk.lt; www.tiche.lt**

AL Dienų Ruošos Komitetas Melbourne 2010

Pirmininkė **Rita Mačiulaitienė** tel: **0425 704 890**
Iždininkė **Vilia Dukas**
Sekretorė **Danguolė Juška**
Korespondencijos adresas: **20 Boyd Street, ALTONA, Victoria 3018.**
e-mail: **juskagirl@y7mail.com**

Sydnėjaus Lietuvių Klubas

16 - 20 Meredith Street, Bankstown

Tel.: (02) 9708 1414 E-mail: contactus@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Klubo darbo valandos:

Nuo antradienio iki penktadienio Klubas dirba nuo 12 val. dienos
Sekmadieniais Klubas dirba nuo 12 val. dienos.
Šeštadieniais – privatūs renginiai.
Šermenys pagal reikalą gali būti rengiami bet kurią dieną.

Klubo restoranas **"The Little Onion"** dirba:

antradieniais – penktadieniais:
pietūs 12 val. dienos – 2.30 val. p.p.
vakarienė 5.30 val. p.p. – 8.30 val. p.p.
sekmadieniais:
12 val. dienos – 6 val. p.p.

Skambinkite: **ALVYDAI**, mob. tel.: **0422 655 902**

Kortų žaidimas **"Teksaso Pokeris"** vyksta **penktadieniais, 7 val. p.p.** Galite laimėti piniginius prizus. **Prizas – $2,000.**

Karaoke kiekvieno **penktadienio** vakarą (nuo 7 val. vakaro).

Biliardo varžybos Klube vyksta **ketvirtadieniais nuo 7 val. p.p.** Kreipkitės į **Petrą Buroką** mob. tel.: **0424 725106**. Laukiame gausaus dalyvių būrio.

Šiais metais minint Lietuvos Tūkstantmetį, Sudnėjaus Lietuvių Klubas **kviečia Klubo narius bei jų šeimas padovanoti augalą su puodu**. Kai lankysitės Klube, galėsite pažiūrėti, kaip Jūsų augalas auga ir bujoja. Tas puodas su augalu turės Jūsų šeimos įrašą ir metus, kada Jūs jį padovanojot Klubui. Kaina būtų $200. Norintys padaryti tokią dovaną, prašomi kreiptis į **Klubo Administraciją** arba **Jadvygą Burokienę** tel.: **9522 8275.**

Balandžio 10 – 13 dienomis (Velykų savaitgalį) Klubas bus uždarytas.

Lietuvių Klubui **reikalingi valytojai.** Suinteresuotus prašome skambinti **Klubo menedžeriui Jeronimui Belkui** dėl detalių. **Pareiškimai priimami iki balandžio 15 dienos.**

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui

Rašydami testamentą, nepamirškite ir "Mūsų Pastogės". Remkite išeivijos spaudą!

"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.
(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)
Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

Šventinę velykinę "Mūsų Pastogės" antraštę sukūrė vilnietis dizaineris **Tomas Kvedaras**. Už tai jam nuoširdžiai dėkojame. **Red.**

Mūsų Pastogė
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Lietuvių Klubas "Dainava", 16 - 20 Meredith Street, Bankstown.
Tel.: **(02) 9782 0080**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklalapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**
Redaktorė Dalia Doniela
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Anskis Reisgys, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi. Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $65.
Užsienyje oro paštu - $140.00. N.Zelandijoje oro paštu $115.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.